

Organisation og køn

"FN har regnet ud, at kvinder udfører 66 procent af alt arbejde i verden, får ti procent af verdens samlede indkomster og ejer mindre end en procent af verdens samlede værdier. Med andre ord udfører mænd 34 procent af arbejdet, mens de får 90 procent af indkomsterne og ejer 99 procent af værdierne"

Charlotte Holgersen, Pia Höök, Sophie Linghag og Anna Wahl: *Det ordner sig – teorier om organisation og køn. Samfundslitteratur 2004. 248 s. 270 kr.*

Af Sarah Gram

Med ovenstående citat introduceres motivationen og tonen i bogen *Det ordner sig – teorier om organisation og køn*. Bogen, der er at betragte som en grundbog i organisationsteori inden for området køn og organisation, er oversat fra svensk og udgivet i samarbejde med Center for Ligestillingsforskning, Roskilde Universitetscenter.

Det ordner sig giver et kønsperspektiv på organisations-teori ud fra fire temaer: struktur, lederskab, symbolisme og forandring. En gennemgående case om virksomheden *Global* kobler teorien med praktiske eksempler på kønnets betydning i organisationer.

Kort fortalt:

Organisationer opfattes ofte som både komplekse og foranderlige. Og organisationsforskning udgør ligeledes et komplekst og varieret område, hvor der bliver gjort forskellige forsøg på at beskrive, hvad der sker i organisationer, og hvordan organisationer skal forstås. Alle beskrivelser af organisationer indebærer antagelser og afgrænsninger, som påvirker, hvad man er i stand til at se og dermed, hvad man kan beskrive og fortolke ud fra en forskerposition.

I *Det ordner sig* er organisationsteori beskrevet ud fra én specifik position, nemlig det videnskabelige felt kønsteori. Det at tage udgangspunkt i et kønsperspektiv kan helt enkelt beskrives som: *at beskrive, tolke og problematisere betydningerne af køn i organisationer*. Disse betydninger kan være både eksplicite og tydelige og/eller diffuse og usynlige. Perspektivet indebærer en fokusering på, hvilke betydninger køn har eller bliver tildelt i organisationer. Hvilket naturligvis påvirker, hvordan andre forhold og aspekter i organisationen beskrives og problematiseres. Kønsperspektivet bliver dermed det perspektiv, man vælger at se andre tilsyneladende kønsneutrale organisatoriske fænomener og problemer, perspektiver og teorier, igennem.

Bogens teori-redegørelse er ikke en mekanisk gennemgang af kønsperspektiver inden for organisationsteori, men har en bevidsthed omkring det valgte perspektiv og dets muligheder og begrænsninger, og det skaber en vigtig rød tråd i bogen.

Værket er overskueligt inddelt i otte kapitler efter en tydelig akademisk tradition, hvor der indledes med tre

kapitler, der minutløst gennemgår formål, struktur, empiri i form af casen *Global* og slutteligt vidensfeltet køn. De næste fire kapitler går i dybden med de fire centrale organisationsteoretiske temaer struktur, lederskab, symbolisme og forandring, hvor casen *Global* bruges som en praktisk eksemplificering, hvilket giver et frisk pust i forhold til den ellers lidt støvede akademiske formidlingsstil.

En solid grundbog

Det er altså tale om en lettilgængelige introduktions-bog. Emnet er til stadighed aktuelt, og de mange illustrative eksempler gør som sagt bogen let tilgængelig. Forfatterne angiver, at *Det ordner sig* henvender sig til både studerende og erhvervsfolk. Bogen vil da også i studiesammenhæng være en udmærket grundbog som en introduktion til emnet, mens den udprægede akademiske og lidt tørre lærebogsstil formentlig *ikke* vil appellere til erhvervsfolk. Det er som nævnt særligt bogens brug af sin praktiske case, der gør, at den kommer til sin ret og hæver sig til niveauet over almindelig teori-gengivelse.

Bogen åbner døren til kønsperspektivet inden for feltet organisationsteori. Et felt, hvor der ikke er tradition for at tage køn i betragtning i analyser og forandring af organisationer. Den er solid og lettilgængelig, men de mange akademiske krumspring og dermed den lidt tørre stil frarøver bogen noget af den pondus, den kunne have i det mere praktiske liv.

Alt i alt en solid og gennemført akademisk bog, som jeg vil give en pæn anbefaling med på vejen.

Sarah Gram er BA i informationsvidenskab.